

TRHÁČEK

Nezávislý občasník ZŠ Trhové Sviny

58. číslo

Pyžamový den

Na naší škole to sedmého dubna vypadalo trochu jinak než obvykle.

Proběhl totiž pyžamový den!

Žáci i učitelé dorazili v pyžamech, županech i papučích a o dobrou náladu nebyla nouze.

Děkujeme všem, kteří se zapojili – byl to den plný smíchu, pohody a skvělé atmosféry!

Radka Zdrhová, učitelka

Je pyžamo vyjmenované slovo?!

Pyžamo je druh oblečení, které se používá na spaní, to víme všichni. Charakteristickým znakem pyžama je, že je tvořeno horním a spodním dílem (na rozdíl od noční košile a overalu, které jsou jednodílné).

S pyžamem to začalo už dávno, v Indii. Oblečení podobné pyžamům zde bylo typickým oblečením pro celodenní nošení. Odtud ho také převzali britští kolonizátoři během jejich přítomnosti v 18. a 19. století. Větší rozšíření pyžam ve světě začalo až na počátku 20. století, a to nejdříve pánskými a chlapeckými pyžamy. Do té doby byly jediným druhem nočního oblečení noční košile.

Slovo je do češtiny převzato přes angličtinu (*pyjamas*) z hindustánštiny. Do islámského světa v Indii se dostalo jako slovo perského původu.

V českém pravopisu lze toto slovo psát pouze s ypsilonem: „pyžamo“, nikoliv měkce: „pižamo“. Takže je to jasné: Pyžamo je slovo cizího původu a nepatří do českých vyjmenovaných slov. Prostě si musíme jeho pravopis zapamatovat.

Duben – ještě tam budem.

Duben je podle gregoriánského kalendáře čtvrtý měsíc v roce. Má 30 dní. Český název měsíce se odvozuje od dubů, kterým během tohoto měsíce začíná růst listí. V mnoha evropských jazycích je název měsíce (anglicky *April*, německy *April*, slovensky *Apríl*) odvozen od latinského *Aprilis*.

Z astronomického hlediska se Slunce během dubna na obloze pohybuje ze souhvězdí Ryb do souhvězdí Berana. Během dubna se na severní polokouli prodlužuje délka dne. Na území České republiky, přesněji na průsečíku 50. rovnoběžky a 15. poledníku, je první dubnový den dlouhý okolo 12 hodin a 55 minut. Slunce vychází přibližně v 6.37 a zapadá v 19.32 hodin středoevropského letního času. Poslední den v dubnu je delší o hodinu a 44 minut. Slunce vychází okolo 5.38 a zapadá v 20.17 hodin.

Podle meteorologických měření v pražském Klementinu byla od 18. století nejvyšší dubnová teplota zaznamenána 29. dubna 2012 (30,7 °C) a nejnižší 3. dubna 1900 (-8 °C). Průměrné dubnové teploty se v letech 1961–1990 pohybovaly od 8,1 do 11,7 °C. Z celého území České republiky byla nejvyšší teplota naměřena 29. dubna 2012 (31,8 °C) a nejnižší 9. dubna 2003 na Horské Kvildě (-22 °C). Tyto údaje jsme zjistili pomocí internetu.

První dubnový den se nazývá *april*. Nejpozději od 16. století si lidé v tento den vzájemně dělají drobné zlomyslnosti a žerty. Poslední dubnovou noc na svátek svatého Filipa a Jakuba probíhá lidový zvyk pálení čarodějnic. Poslední dubnový či první květnový den se také staví máje.

Aprílové pranostiky

- Duben, ještě tam budem.
- Prší-li na 1. dubna, bývá mokrá máj.
- Mokrý duben přislíbuj dobrou sklizeň.
- Hodně-li v dubnu vítr duje, stodola se naplňuje.
- Chladnější duben bez sněhu – jasný a teplý květen.
- Je-li v dubnu krásně a povětrí čisté, bude květen nepříjemný jistě.
- Na mokrý duben přichází suchý červen.
- Bouřky v dubnu zvěstují dobré léto.
- Jaký duben – takový říjen.
- Teplé deště v dubnu, teplé dny v říjnu.
- Duben hojný vodou – říjen vínem.
- Panská láska a dubnový sníh za mnoho nestojí.

Týden dopravní výchovy

V rámci Týdne dopravní výchovy se na naší škole uskutečnilo školní kolo dopravní soutěže. Žáci prvního stupně si vyzkoušeli jízdu zručnosti, při které prokazovali své dovednosti v ovládání kola. Dobrovolníci z druhého stupně absolvovali nejen jízdu zručnosti, ale také test z pravidel silničního provozu.

Nejlepší soutěžící budou naši školu reprezentovat v oblastním kole, které se uskuteční v Českých Budějovicích.

Štafetový pohár

Štafeta je druh závodu, při kterém členové družstva postupně absolvují určené části trati, při kterých si členové štafety předávají určený předmět, zpravidla štafetový kolík. Koncem dubna se 16 žáků prvního stupně ZŠ Trhové Sviny zúčastnilo *Štafetového poháru* v Českých Budějovicích, kde poměřili své síly s týmy z okolí. V silné konkurenci předvedli velmi pěkné výkony, bojovnost i týmového ducha. Přestože byl tým sestaven teprve nedávno a neměl mnoho prostoru ke společné přípravě, žáci se svého úkolu zhostili se ctí a během závodů ukázali velké odhodlání i spolupráci. Paní učitelka Kocinová na ně byla právem hrdá. Velké poděkování patří všem zúčastněným žákům za vzornou reprezentaci školy.

Psí slečna Angel Star

Ve školní družině jsme měli vzácnou návštěvu. Přijela za námi psí slečna Angel Star se svou paničkou Katkou z Kynologického servisu z Prahy. Děti z prvních a druhých tříd se dozvěděly velmi cenné informace o řeči psiho těla, o tom, jak se mají ke psům chovat, jak se bránit, pokud by je cizí pes napadl nebo jak správně psa pohladiť. Všichni jsme si odpoledne moc užili a za odměnu si děti mohly psa pohladiť.

Co je to kynologie?

Kynologie se zabývá studiem psů jako živočišného druhu z biologického hlediska, ale tento pojem se také často používá k označení těch, kdo se psům věnují jako domácím mazlíčkům a společníkům. Termín může tedy být použit k označení seriózního vědeckého přístupu zoologů, ale stejně tak k souhrnnému označení výcvikářů a chovatelů, a v neposlední řadě také nadšenců, kteří se psům věnují na neformální úrovni zejména v psích sportech.

Co je to agility?

Agility může dělat úplně každý s jakýmkoliv psem. Samozřejmě některá plemena se na agility hodí víc, jako např. border kolie, sheltie nebo australský ovčák. Závodí i různí kříženci. Na mistrovství světa v agility mohou jenom psi s průkazem původu, psi bez průkazu původu na mistrovství světa nesmí.

Cílem je, aby pán se svým psem překonal trať s překážkami ve správném směru a pořadí, bez chyb a v co nejlepším čase.

Je to pro psy jedna z nejpřirozenějších aktivit – pes ve smečce (společně se svým pánem) spolupracuje při překonávání překážek v honbě za kořistí. Kořistí se stává pamlsek či hračka a pochvala na konci každého parkuru. Je to sport, který prospívá fyzické kondici psa i psovoda a velmi dobře upevňuje vztahy mezi psem a pánem. Kromě toho je každý trénink i závod výbornou příležitostí pro socializaci psa – jinými slovy pes se v tomto prostředí naučí stýkat s ostatními psy i lidmi, zvykne si na ně, ztratí strach, a tím se ztrácí jeho agresivita.

MAUTHAUSEN MEMORIAL

ŽÁCI OSMÉHO A DEVÁTÉHO ROČNÍKU SE V RÁMCI DĚJEPISNÉ EXKURZE VÝDALI DO RAKOUSKÉHO MĚSTA *MAUTHAUSEN MEMORIAL*, KDE SI PŘIPOMNĚLI OBĚTI NACISTICKÉHO REŽIMU. U PAMÁTNÍKU VĚNOVANÉHO ČESKÝM OBĚTEM POLOŽILI KVĚTINY A UCTILI JEJICH PAMÁTKU TICHOU VZPOMÍNKOU. SOUČÁSTÍ EXKURZE BYLA TAKÉ PROHLÍDKA MĚSTA LINZ, BĚHEM NÍŽ SE ŽÁCI SEZNÁMILI S JEHO HISTORIÍ I VÝZNAMNÝMI PAMÁTKAMI.

A Mauthausen pohledem dvou účastnic

V úterý 12.5. jeli vybraní žáci z osmého a devátého ročníku na exkurzi do Rakouska, konkrétně do Mauthausenu, do koncentračního tábora. Od školy jsme vyrazili autobusem v osm hodin ráno. Jely s námi paní učitelky Gramanová, Halešová, pan učitel Loch a paní průvodkyně z cestovní kanceláře. Po příjezdu do Mathausenu jsme si šli prohlédnout koncentrační tábor.

Provázela nás tam paní učitelka Halešová, která nám o tomto místě řekla spoustu zajímavých informací. Bylo to hodně smutné a silné místo, hlavně v muzeu. Zde jsme si mohli projít místnosti např. koupelnu, plynovou komoru, budovu bývalé nemocnice, krematorium a místnost se jmény všech, kdo v koncentračním táboře zemřeli. V dalších místnostech bylo možné vidět různé předměty, oblečení a fotky. Po prohlídce tábora jsme jeli autobusem do Lince, kde jsme vystoupili a šli na prohlídku města. Po cestě nám naše průvodkyně řekla něco k určitým místům. Vyšli jsme na vyhlídku, ze které byl hezký výhled na město a navštívili dva kostely a zámek, o kterých jsme se také dozvěděli spoustu informací. Na závěr jsme dostali v Linci rozchod a mohli si sami zajít do různých obchodů a kdo chtěl, tak si mohl zajít i na jídlo.

Exkurze začala v koncentračním táboře Mauthausen, kde se žáci od paní učitelky Halešové dozvěděli spoustu zajímavých informací o tomto místě. Žáci s sebou vezli i květiny a státními barvami obarvené kamínky, které později položili na pietní místa, čímž uctili památku všech, kteří v tomto táboře přišli o život. Já i spolužáci jsme mohli navštívit schody smrti, park s památníky, dvůr, domy, kde uvěznění spali, muzeum, plynovou komoru, koupelnu, krematorium, budovu bývalé nemocnice i místnost, kde jsou vypsána jména všech, kteří v koncentračním táboře Mauthausen zemřeli. Prohlídka byla velmi zajímavá a žáci nasbírali spoustu nových informací a poznatků o tehdejší životě za zdmi tohoto tábora, i o tom, jak to zde chodilo a co v něm zajatí lidé prožívali. Žáci se například dozvěděli, že koncentračním tábořem Mauthausen prošlo více než 200 tisíc lidí a méně než jedna polovina měla to štěstí a pobyt zde přežila.

Z Lince jsme odjížděli asi kolem páté hodiny a ke škole jsme přijeli okolo půl sedmé. Celá exkurze byla zajímavá a moc se mi líbila. Myslím si, že to byl super zážitek a jsem ráda, že jsme tam mohli jet.

Exkurze pokračovala do města Linec, kde měli žáci s paní průvodkyní z cestovní kanceláře prohlídku města a jeho památek. Navštívili Nový dóm, zámek a další stavby. Prohlídku města zakončili hodinovým samostatným rozchodem. I přesto, že jim počasí většinu exkurze moc neprálo (zima a studený vítr), zpět do Trhových Svinů všichni dorazili ve zdraví a se spoustou zajímavých poznatků.

🌳 Květnová akce „Zachraň strom“ 🌳

Do sběrové akce „Zachraň strom“ se zapojila celá škola a žáci 8. a 9. ročníku pomáhali s organizací a nakládkou sběru. Společně se podařilo vybrat neuvěřitelných 13 500,5 kg papíru, a tím zachránit přibližně 180 stromů. Velké poděkování patří všem žákům, rodičům i těm, kteří se do sběru zapojili a přispěli svou pomocí. Obrovský dík také panu školníkovi za ochotu, pomoc a podporu při celé akci. Společně jsme opět dokázali, že nám příroda není lhostejná.

Tentokrát jsme vybrali **13500, 5 kg starého papíru a zachránili tak 180 stromů**. 1. místo 3.A 75,66 kg na žáka 2. místo 4.B 34,16 kg a 3. místo 5.A 34,07 kg na žáka.

Mezi jednotlivci nejvíce papíru přinesl Jindra Michal ze 3.A, bylo to 1050 kg papíru.

Červené blato

Červené blato je prý nejkrásnější v květnu a říjnu. A tak žáci 4. A vyjeli do národní přírodní rezervace na přírodovědnou exkurzi.

Viděli suchopýr, rašeliník i borovici blatku, přivoněli si k rojovníku. Díky náhodnému setkání s přírodovědci z Agentury ochrany přírody a krajiny se dozvěděli o orlu mořském a na vlastní oči viděli kácení stromů, nasbírali sklíčka z bývalé sklárny, házeli šiškami, běhali a skákali... A „limča“ nesměla také chybět ☐.

Exkurze k Památníku Jana Žižky z Trocnova

Exkurze k Památníku **Jana Žižky z Trocnova** byla velmi zajímavá a poučná. Ve skanzenu jsme se dozvěděli, jak lidé žili ve středověku, jak pracovali a v jakých podmínkách bydleli. Také jsme se naučili mnoho zajímavostí o Janu Žižkovi, jeho životě a husitských bitvách. Exkurze nám pomohla lépe poznat českou historii a moc jsme si ji užili. Exkurze se zúčastnili žáci 4. A a 4. C.

Ve škole se makalo na plné obrátky! □ □

Vybraní osmáci si vyzkoušeli, jaké to je být na chvíli technickým profíkem. Dorazil k nám totiž parádní šestihodinový program „**Technická základka na kolech**“, který pro nás připravila **Střední škola průmyslová, strojní a stavební Dukelská** □ □.

A co všechno si naši žáci osahali v praxi?

- □ **Pájení a elektroniku** – osadili si tištěný spoj a vlastnoručně si vyrobili svítící logo naší školy.
- □ **Obrábění kovů** – vyzkoušeli si práci přímo na soustruhu.
- □ **Teorii v praxi** – zjistili, jak složitá a zajímavá je moderní výroba oceli.

Obrovské díky patří lektorům ze SŠ Dukelská za super inspirativní den a našim osmákům za skvělé nasazení! Možná máme v našich řadách budoucí inženýry a techniky.

Lenka Maňásková, učitelka

Pišqworkový turnaj na Ámoskách

Školní parlament pomohl s organizací celostátního turnaje na tzv. Ámoskách - interaktivních tabulích pro zábavu i poučení. Členové ŠP nejprve zjistili zájem hráčů ve všech třídách, p. uč. Halešová pomohla s rozpisem her a časů a během 4 dnů (v pátek muselo být dohráno - konal se dětský + branně-turistický den) se hrálo jako o život. Zapojily se 2. - 8. třídy, přestávky proto nestačily a třídy musely hrát i během vyučování, vždy se svými třídními (což jsou nejlepší fanoušci svých žáků) "v zádech".

Sedmý ročník na přelomu 14. a 15. století

V květnu se 36 žáků 7. ročníků vydalo na dějepisnou exkurzi do Archeoskanzenu Trocnov. Během dopoledne v areálu s krásným novým zázemím pro návštěvníky žáci absolvovali dva výukové programy. Seznámili se nejen se způsobem bojem husitů, o nichž se právě v květnu učili, ale i o běžném životě venkovanů. Počasí bylo nádherné a ještě víc než sluníčko zahřála pochvala od slečny průvodkyně. Skupina, v níž převažovali žáci 7.B, byla označena za nejlépe spolupracující a doby znalou školní skupinu letošní jarní sezony v archeoskanzenu. Cestou domů si celá výprava prohlédla právě probíhající výstavu v Klášteře Borovany - **České korunovační klenoty na dosah.**

Mladý zahrádkář

V dubnu se již tradičně konala soutěž *Mladý zahrádkář*. Letos se jí za ZŠ Trhové Sviny zúčastnilo překvapivých 19 zájemců (v mladší kategorii 6 žáků a ve starší kategorii 13 žáků). Všichni nejprve psali test a poté absolvovali „poznávačku“ rostlin, která byla letos trochu

záludná. I když se nám tentokrát nepodařilo dostat na stupně vítězů, pokusíme se o to v dalším ročníku této soutěže. Mám radost, že jste měli odvahu do této soutěže jít a vyzkoušet něco nad rámec základního učiva. Za to všem našim „mladým zahrádkářům“ děkuji a těším se na příště. Děkuji také paní učitelce Hance Jílkové za spolupráci při organizaci.

Hana Kocinová, učitelka

Den dětí

V pátek 29. května si žáci 1. stupně užili zábavné dopoledne ke Dni dětí, které pro ně připravily paní vychovatelky ze školní družiny. Na děti čekala různá stanoviště s úkoly a soutěžemi. Velkou radost jim udělalo také vystoupení kouzelníka.

Děkujeme všem, kteří se na přípravě akce podíleli. Děti byly nadšené, plné úsměvů a dobré nálady. No však věděly, že na ně čekají i sladkosti.

Záchranná stanice Makov

Nejúspěšnější žáci naší školy ve sběru byli a kůry se vydali na výlet do Záchranné stanice Makov. Při návštěvě záchranné stanice se žáci seznámili s prací ochránců přírody a osudy zachráněných zvířat. Zároveň se dozvěděli něco o zadržování vody v přírodě na místní stezce vody.

Výlet byl příjemným spojením vzdělávání, pobytu v přírodě a odměny za celoroční školní úspěchy. Všichni si odvezli mnoho nových poznatků i krásných zážitků.

Pasování na čtenáře

V pátek 5. června byli naši prvňáčci v místní **knihovně** slavnostně pasováni na čtenáře. Za své celoroční úsilí při osvojování čtenářských dovedností si převzali pamětní listy a drobné odměny. Přejeme jim, aby jim knihy přinášely radost, dobrodružství i nové poznatky. 📖 ✨

Turnaj v minivolejbale

Koncem května se na ZŠ Oskara Nedbala v ČB uskutečnil 4. závěrečný turnaj v minivolejbale. Turnajů se zúčastnilo celkem 55 družstev. Za ZŠ Trhové Sviny soutěžila vždy 3 družstva (začátečníci, mírně pokročilí a pokročilí).

V pokročilých uspěli na krásném 6. místě Michael Kocina, Jakub Mašek a Elian Holý. Svůj závěrečný turnaj si užily a svými úspěchy vybojovaly 12. místo Aneta Pancířová a Ilona a Nikola Vondráškovy. V nejmladší kategorii statečně bojovaly Markéta Lejsková, Karolína Lustová, Sandra Šafránková, za starší Lucie Dvořáková, Anežka Javůrková a Aneta Kornelová. Všem děkuji za celoroční snahu, úsilí a hráčské nasazení a blahopřeji k dosaženým výsledkům.

Hana Kocinová, učitelka

Branně-turistický den

Jak již zmíněno, proběhla na prvním stupni akce ke Dni dětí, kterou jako každoročně připravily paní vychovatelky formou zábavných her. Tyto aktivity jim například zpestřil kouzelník svými záhadnými triky v Kulturním domě. Zatímco mladší děti obdivovaly kouzla a protahovaly svá těla, žáci 2. stupně si užívali branně-turistický den.

Všechny ročníky absolvovaly celkem 6 stanovišť (dopravní nehoda, radiační havárie, první pomoc, ochranné prostředky, výstraha a evakuace a závěrečný test). Kromě toho se se svými třídními učiteli vydaly na pěší turistiku do okolí Trhových Svinů.

Všichni zúčastnění si tak mohli odnést nejen cenné rady a poznatky o možných nenadálých a nebezpečných událostech, ale i zkušenosti z ošetření nejrozumnějších druhů úrazů, a to pod dohledem paní učitelky Lenky Maňáskové, která s pomocí vybraných žáků připravila velmi uvěřitelná poranění.

Hana Kocinová, učitelka

